

TaxBulletin

1/2008

Sisällysluettelo

- 2 **Pääkirjoitus**
Ritva Nyrhinen
- 3 **Yritysverotus**
Yritysverotuksen vuodenvaihteen säädösmuutoksia
Tarja Järvinen ja Anneli Pahta
- 6 **Konserniavustus rajat ylittävissä tilanteissa – KHO:n uusia ratkaisuja**
Seppo Penttilä ja Jarno Laaksonen
- 7 **EY:n tuomioistuimen ratkaisu osakevaihdon varainsiirtoverosta**
Seppo Penttilä ja Jarno Laaksonen
- 8 **Yhteinen EU-tasoinen yritysverotus?**
– CCCTB-hanke nousee otsikoihin vuonna 2008
Heidi Katajainen
- 10 **Yhtiön varojen vähentymistä koskeva osakeyhtiölain muutos**
Tero Malmivaara
- 13 **Arvonlisäverotus**
Kiinteistöjen arvonlisäverotuksen muutos 1.1.2008
Tero Leskinen
- 15 **Uusi arvonlisäverolaki Unkarissa**
Kaisa Tuominen
- 17 **Muutoksia EU-lainsäädäntöön**
- Arvonlisäveropaketti, Kaisa Tuominen ja Henna Jovio
- Rahoitus- ja vakuutuspalvelut määritellään uudelleen arvonlisäverodirektiivissä,
Kaisa Tuominen
- 21 **Henkilöverotus**
Työnantajan sosiaaliturvamaksujen maksuperusteen muutos 1.1.2008
Jarkko Kuusinen
- 22 **Työnantajan sosiaaliturvamaksut**
Jarkko Kuusinen
- 23 **Veroura**
Esittelyssä Ilona Paakkala

Pääkirjoitus

Bubi-huuhkaja ilmestyi Helsingin Olympiastadionille tammikuussa 2007, mutta suureen julkisuuteen se lensi Suomen ja Belgian välisessä jalkapalloilun EM-karsintaottelussa vasta kesällä 2007. Joulukuussa Bubi-huuhkaja valittiinkin vuoden kaupunkilaiseksi. Alkaneen vuoden ruoholahtelaiseksi yrittäneen kanahaukka, joka Uudenvuodenpäivänä 2008 ilmestyi PwC:n Helsingin toimiston lähistölle ruokailemaan saalistamaansa lintua.

Vaikka huuhkajat ja kanahaukat muuttavatkin pääkaupunkiseudulle, työvoiman ja yritysten ei kaikissa tilanteissa ole järkevää keskittyä tänne. Hallituksen esityksessä laiksi verohallinnosta on lähdetty siitä, että Verohallituksesta ja yhdeksästä verovirastosta muodostettaisiin yksi valtiovarainministeriön alainen Verohallinto-niminen viranomainen. Verohallinto kykenee tämän jälkeen tuottamaan mahdollisimman laadukkaat veropalvelut valtakunnallisesti ottaen samalla huomioon sekä yhdenmukaisen verokohtelun että myös toiminnan tuloksellisuuden vaatimukset ja ryhmäjaottelun. Ensimmäisessä vaiheessa toimivaltaa ja tehtäväjakoa koskevia säännöksiä muutettaisiin veronkannon, perinnän ja tilittämisen osalta. Hallituksen esityksen mukaan uusi laki tulisi pääsääntöisesti voimaan toukokuun 2008 alusta.

Myös PwC tehostaa ja kehittää palvelujaan sekä niiden saatavuutta valtakunnallisesti ja kokonaisvaltaisesti. Helsingin asiantuntijoidemme lisäksi veropalveluja on aikaisempaa paremmin saatavilla myös Turun, Tampereen, Oulun ja Seinäjoen toimiston asiantuntijoilta.

Bubi-huuhkaja seurasi ja vähän puuttuikin Suomen ja Belgian väliseen jalkapallomaaotteluun. Me puolestamme seuraamme säännöllisesti EU-lainsäädäntöä ja sen kehitystä sekä EY:n tuomioistuimen ratkaisuja ja näiden vaikutuksia paitsi Suomen verolainsäädännössä, tarvittaessa myös muiden EU-valtioiden lainsäädännössä.

Hyvää alkanutta vuotta 2008!

Ritva Nyrhinen

Yritysverotuksen vuodenvaihteen säädösmuutoksia

Yritysverotukseen liittyen on vuoden vaihteessa tullut useita muutoksia. Seuraavassa on käyty lävitse näistä keskeisimpiä.

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 19 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (1144/2007)

Elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia on muutettu väliaikaisesti siten, että luottolaitosten niin sanottujen järjestämättömien saamisten korkoja ei lueta veronalaiseksi tuloksi verovuosilta 2007 ja 2008 toimitettavissa verotuksissa. Säännös vastaa sisällöltään vuoden 2006 loppuun voimassa ollutta säännöstä.

Laki verotusmenettelystä annetun lain 17 ja 52 §:n muuttamisesta (1142/2007)

Sivullisen tiedonantovelvollisuus

Rahalaitosten tiedonantovelvollisuutta on laajennettu liittyen niiden säilyttämien arvopapereiden myyntiin. Rahalaitoksille on asetettu tiedonantovelvollisuus, joka koskee arvopapereiden luovutusvoiton ja luovutustappion laskemiseksi tarpeellisia tietoja.

Tiedonantovelvollisuutta koskevia muutoksia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2008 annettaviin tietoihin. Tietojen koekäyttöä varten tietoja voidaan luovuttaa verohallinnolle jo vuodelta 2007.

Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan Suomessa olevan edustajan vastuu

Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan edustaja sekä ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorin johtaja ovat olleet vastuussa sivuliikkeen veroista. Verovastuusäännös on muutettu vastaamaan Euroopan yhteisön oikeuden vaatimuksia.

Edustajan verovastuu ei koske Euroopan talousalueella asuville tahoille määrättyjä veroja. Edustajan verovastuu koskee siten ainoastaan Euroopan talousalueen ulkopuolella asuville ulkomaisille elinkeinonharjoittajille määrättyjä veroja. Vastaavasti ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttorin johtajan verovastuu on rajattu koskemaan ainoastaan Euroopan talousalueen ulkopuolisia luottolaitoksia.

Laki on tullut voimaan 1. tammikuuta 2008.

Laki tuloverolain muuttamisesta (1141/2007)

Omaisuuuden hankinta-aika

Tuloverolakiin on otettu säännös arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan omaisuuden luovutusjärjestyksestä. Tuloverolain 47 §:n 4 momentin mukaan arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat osuudet tiettyyn omaisuuteen, sijoitusrahaston rahasto-osuudet ja yhteissijoitusyrityksen osuudet katsotaan luovutetuiksi, jollei verovelvollinen muuta näytä, siinä järjestyksessä kuin ne on saatu. Säännöstä on täsmennetty siten, että omaisuuden luovutusjärjestystä ratkaistaessa omaisuus katsotaan saaduksi samana ajankohtana, josta sen omistusaika luovutusvoiton verotuksessa lasketaan.

Lahjoitusvähennys

ETA-alueeseen kuuluvalle valtiolle tai ETA-alueella sijaitsevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle tai näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle annettujen tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävän vähennyskelpoisen lahjoituksen enimmäismääräksi on säädetty 250 000 euroa.

Lahjoituksen enimmäismäärä on 50 000 euroa, jos lahjoitus tehdään tiedettä, taidetta tai suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä edistävään tarkoitukseen Verohallituksen nimeämälle yhdistykselle, säätiölle tai edellä mainittujen yhteydessä olevalle rahastolle. Aikaisemmasta poiketen Verohallitus voi nimetä vähennyskelpoisen lahjoituksen saajaksi missä tahansa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa asuvan yhdistyksen tai säätiön.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2008 toimitettavassa verotuksessa.

Arvopapereiden verottamiseen liittyvien eräiden säännösten muuttaminen

Muutokset ovat tulleet voimaan 9. marraskuuta 2007.

Laki varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n muuttamisesta (958/2007)

Varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n 2 momenttia on muutettu. Muutos koskee julkisesti noteeratun arvopaperin määritelmää yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvopaperin vertailuarvoa määritettäessä.

Laki varainsiirtoverolain muuttamisesta (956/2007)

Arvopaperipörssissä tapahtuvan julkisen kaupankäynnin verovapautta koskevia varainsiirtoverolain säännöksiä on muutettu. Varainsiirtoverovapaus koskee arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi

- arvopaperimarkkinalain 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettussa julkisessa kaupankäynnissä,
- muulla Euroopan talousalueella sijaitsevalla säännellyllä markkinalla tai
- muulla vastaavalla säännellyllä ja viranomaisvalvonnassa olevalla markkinalla valtiossa, joka on hyväksynyt veroasioissa annettavaa keskinäistä virka-apua koskevan yleissopimuksen.

Arvopaperipörssissä tapahtuvan julkisen kaupankäynnin verovapautta koskevia varainsiirtoverolain säännöksiä on muutettu.

Varainsiirtoverovapaus on lisäksi laajennettu koskemaan arvopaperimarkkina-alueissa tarkoitettujen monenkeskisen kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai suostumuksella otettujen arvopaperien luovutuksia edellyttäen, että yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettuun arvo-osuusjärjestelmään tai sitä vastaavaan ulkomaiseen rekisterijärjestelmään. Verovapaus koskee vastaavan sääntelyn piiriin monenkeskisessä kaupankäynnissä Euroopan talousalueella otettuja arvopapereita.

Varainsiirtoverovapaus koskee julkisessa tai muussa monenkeskisessä kaupankäynnissä olevia osakkeita riippumatta siitä, tehdäänkö kauppa esimerkiksi pörssissä tai pörssin ulkopuolella. Varainsiirtoverovapaus kuitenkin edellyttää esimerkiksi, että kaupan osapuolena tai välittäjänä on arvopaperinvälittäjä.

Varainsiirtoverovapaus edellyttää, että arvopaperin luovutus tapahtuu kiinteää rahavastiketta vastaan. Siten varainsiirtoverovapaus ei koske muun muassa pääomansijoituksena tai varojen jakona tapahtuvaa luovutusta tai luovutusta, jossa vastike muodostuu työpanoksesta. Verovapauden piiriin ei myöskään kuulu luovutus, joka tapahtuu osakeyhtiölain 18 luvussa säädetyn lunastusvelvollisuuden täyttämiseksi.

Laki tuloverolain 33 a §:n ja 122 §:n muuttamisesta (955/2007)

Muutokset koskevat julkisesti noteeratusta yhtiöstä saadun osingon määritelmää sekä pörssiyhtiön tappioiden vähentämistä koskevan momentin sanamuotoa.

Osinkoverotusta koskevaa säännöstä on muutettu siten, että monenkeskisen kaupankäynnin kohteeksi yhtiön hakemuksesta tai sen suostumuksella otettujen osakkeiden osinkoa verotetaan pörssinoteeratun yhtiön osingon tavoin.

Pörssilistalle otetun yhtiön tappio puolestaan vähennetään, jos yhtiön muista kuin julkisen kaupankäynnin kohteena olevista osakkeista yli puolet ei ole vaihtanut omistajaa. Valtiovarainvaliokunnan mietinnön mukaan tätä säännöstä ei sovellettaisi silloin, kun kyse on monenkeskisen kaupankäynnin kohteeksi otetuista osakkeista. Näin ollen monenkeskisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden omistuksenvaihdokset vaikuttaisivat tappioiden käyttömahdollisuuksiin.

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta (957/2007)

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain säännöksiä, joiden mukaan arvopaperin lainaussopimuksen tai takaisinostosopimukseen perustuvaa luovutusta ei pidetä verotuksessa luovutuksena, on muutettu.

Muutoksessa on otettu huomioon yhteisöoikeuden vaatimukset. Lisäksi säännöksen soveltamisen edellytykseksi on asetettu, että sopimuksesta varsinaiselle omistajalle maksettu korvaus ei saa olla riippuvainen sopimuksen kohteena olevan arvopaperin arvon kehityksestä.

Laki verotusmenettelystä annetun lain 17 §:n muuttamisesta (959/2007)

Sivullisen tiedonantovelvollisuutta koskevaa säännöstä on muutettu siten, että yhtiön on ilmoitettava verohallinnolle arvopaperin ottamisesta kaupankäynnin kohteeksi, kaupankäynnin siirtymisestä markkinalta toiselle samoin kuin siitä, että arvopaperi on lakannut olemasta kaupankäynnin kohteena markkinalla. Sama koskee vastaavasti arvopapereiden ottamista kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäynnissä Suomessa tai ETA-alueella.

Rajat ylittäviä pääomayhtiöiden sulautumisia ja jakautumisia koskeva yhteisölainsäädäntö

Rajat ylittäviä sulautumisia ja jakautumisia koskevat säännökset on lisätty osakeyhtiölakiin ja osuuskuntalakiin sekä rahoitustoimintaa koskeviin lakeihin.

Muutokset ovat tulleet voimaan 31.12.2007. Laeilla saatetaan Suomessa voimaan pääomayhtiöiden rajat ylittäviä sulautumisia koskeva direktiivi.

Tarja Järvinen
Anneli Pahta

Konserniavustus rajat ylittävissä tilanteissa – KHO:n uusia ratkaisuja

Korkein hallinto-oikeus (KHO) antoi 31.12.2007 kaksi vuosikirjaratkaisua, joissa oli kysymys rajat ylittävän konserniavustuksen vähennyskelpoisuudesta. Toinen ratkaisusta koski ns. Oy AA:n tapausta, josta EY:n tuomioistuin (EYT) antoi ennakkoratkaisunsa heinäkuussa 2007 (C-231/05, Oy AA). Tätä asiaa koskeva vuosikirjaratkaisu KHO 2007:93 on EYT:n tuomion mukainen. Suomalaisen tytäryhtiön Isossa-Britanniassa asuvalle emoyhtiölleen antama rajat ylittävä konserniavustus katsottiin Suomessa vähennyskeltottomaksi. EYT:n tuomiota on käsitelty Tax Bulletinin numerossa 3/2007.

Toinen konserniavustusjärjestelmää koskeva ratkaisu (KHO 2007:92) koski keskusverolautakunnan ratkaisusta KVL 62/2006 tehtyä valitusta. Tässä tapauksessa suomalainen yhtiö K Oy halusi antaa konserniavustuslain mukaisen konserniavustuksen Isossa-Britanniassa asuvalle konserniyhtiölle. Iso-britannialaisella yhtiöllä oli verotuksellisia ns. capital-tappioita, joita se ei ollut saanut käytettyä Isossa-Britanniassa. Iso-britannialainen yhtiö aiottiin asettaa selvitystilaan. KHO ei hyväksynyt myöskään tällaisissa olosuhteissa annettua konserniavustusta vähennyskelpoiseksi Suomen verotuksessa.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisusta KHO 2007:92

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO 2007:92 voidaan katsoa olevan kyse niin sanotuista ”lopullisista tappioista”, jollaisia käsiteltiin myös EYT:n tuomiossa asiassa C-446/03, Marks & Spencer. Sen sijaan omistusrakenteet tappiontasausjärjestelmiin osallistuneiden yhtiöiden välillä olivat tapauksissa erilaiset; ratkaisussa KHO 2007:92 kyse on sisaryhtiöiden välisestä konserniavustuksesta, kun taas ratkaisussa Marks & Spencer kyse oli (välillisen) tytäryhtiön tappioiden siirtämisestä vähennettäväksi iso-britannialaisen emoyhtiön verotuksessa.

KHO totesi EYT:n tuomioon asiassa Oy AA viitaten, että K Oy:n keskusverolautakunnalle osoittamassa ennakkoratkaisuhakemuksessa kuvattu avustus ei ole konserniavustuslain mukainen konserniavustus, eikä kyseinen erä ole näin ollen konserniavustuslain mukaan vähennyskelpoinen. KHO viittasi ratkaisussaan EYT:n tuomion C-231/05, Oy AA kohtiin 64 ja 65. Tuomion kohdassa 64 todetaan, että konserniavustuksen hyväksyminen rajat ylittävissä tilanteissa merkitsisi sitä, että konsernit voisivat vapaasti valita jäsenvaltion, jossa niiden voittoja verotetaan. Samalla voitaisiin sivuuttaa tytäryhteisön kotivaltion oikeus verottaa sen alueella harjoitetun toiminnan tuottamia voittoja. Kohdan 65 mukaan tätä haittaa ei voida ehkäistä asettamalla edellytyksiä, jotka liittyvät konserniavustuksena saadun tulon kohteluun saajana olevan yhtiön kotivaltiossa tai saajalle kertyneiden tappioiden olemassaoloon eikä liioin myöskään asettamalla edellytyksiä, jotka liittyvät saajana olevan yhtiön taloudelliseen tilaan.

Korkeimman hallinto-oikeuden ja EYT:n antamien ratkaisujen jälkeen vaikuttaa siltä, ettei rajat ylittävä konserniavustus yleensä ole mahdollinen. Tulkinnanvaraisuus, joka liittyy rajat ylittäviin konserniavustuksiin, koskee enää lähinnä tilanteita, joissa avustuksen antajan ja avustuksen saajan välinen suhde on samanlainen kuin asiassa C-446/03, Marks & Spencer eli kysymyksessä on emoyhtiön tytäryhtiölleen antama konserniavustus, jolla kateetaan tytäryhtiön lopullisia tappioita. Ruotsissa skatterättsnämndenin eräissä ratkaisuissa on Marks & Spencer -tuomioon viitaten katsottu, että tällainen rajat ylittävä konserniavustus on vähennyskelpoinen Ruotsissa. Regeringsrättenin eli ylimmän oikeusasteen ratkaisua Ruotsissa ei ole vielä asiasta saatu. Mahdollista on myös se, että regeringsrätten pyytää asiasta ennakkoratkaisun EYT:ltä. Myöskään Suomen osalta ei ole selkeää ratkaisua siitä, voiko suomalainen emoyhtiö antaa konserniavustuksen ulkomaisen tytäryhtiön lopullisten tappioiden kattamiseen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ja EYT:n antamien ratkaisujen jälkeen vaikuttaa siltä, ettei rajat ylittävä konserniavustus yleensä ole mahdollinen.

Seppo Penttilä
Jarno Laaksonen

EY:n tuomioistuimen ratkaisu osakevaihdon varainsiirtoverosta

EY:n tuomioistuin (EYT) antoi lokakuussa 2007 Suomen varainsiirtoverotusta koskevan ennakkoratkaisun asiassa C-240/06, Fortum Project Finance SA. EYT:n mukaan pääomanhankintadirektiivi ei ole esteenä varainsiirtoverotukselle osakevaihtotilanteessa.

Taustaa

Varainsiirtoverolain (VsVL) 15.1 §:n mukaan luovutuksensaajan on suoritettava varainsiirtoveroa arvopapereiden omistusoikeuden luovutuksesta. VsVL 15.3 §:n ja 4.4 §:n mukaan arvopapereiden luovuttamisesta osakeyhtiöön sen osakkeita vastaan eli apporttisaannosta on suoritettava varainsiirtovero. Kun osakeyhtiö hankkii EVL 52f §:n mukaisessa osakevaihdossa toisen osakeyhtiön osakkeita, on kysymyksessä VsVL:ssa tarkoitettu varainsiirtoveronalainen kohdeyhtiön osakkeiden luovutus osakkeet hankkivalle yhtiölle.

Pääomanhankintadirektiivin 10 artiklassa kielletään muiden kuin pääomanhankintaveron periminen osakeyhtiön osakepääoman korottamisen yhteydessä. Tämä merkitsee sitä, että osakeyhtiön osakepääoman korottamisen yhteydessä ei saa periä esim. varainsiirtoveroa. Tällaista Suomessa ei peritäkään, jos osakepääoman korotus maksetaan rahana. Sen sijaan jos korotus tapahtuu apporttiedoin ja apporttiomaisuus muodostuu kiinteistöstä tai osakkeista, luovutuksensaaja eli pääomaansa korottava yhtiö joutuu maksamaan varainsiirtoveroa. Pääomanhankintadirektiivi sisältää kuitenkin myös poikkeuksia edellä mainittuun 10 artiklassa lausuttuun kieltoon.

Pääomanhankintadirektiivin 12 artiklan 1 kohdassa luetellaan tyhjentävästi ne muut verot ja maksut kuin pääoman hankintaverot, joita voidaan 10 artiklasta poiketen kantaa pääomayhtiöiltä yhtiön pääoman korottamisen yhteydessä. Direktiivin 12 artiklan 1 kohdan a-alakohdan mukaan jäsenvaltiot saavat periä kiinteämääräistä tai muuta veroa arvopapereiden luovutuksista. Tämä säännös siis sallii esim. varainsiirtoveron perimisen osakkeiden luovutuksista. Kyseisen artiklan 1 kohdan c-alakohdan mukaan jäsenvaltiot saavat periä veroa oikeudenluovutuksista kaikenlaatuisista omaisuuseristä, joita sijoitetaan voittoa tavoittelevaan yhtiöön, yhteenliittymään tai oikeushenkilöön, jos tällaisia omaisuuseriä siirretään muuta vastiketta kuin yhtiöosuuksia vastaan. Tämä säännös näyttäisi sanamuotonsa perusteella kieltävän varainsiirtoveron perimisen silloin, kun omaisuuden luovutus tapahtuu osakkeita vastaan.

Tuomio asiassa C-240/06, Fortum Project Finance SA ja sen merkityksestä

Asiassa C-240/06, Fortum Project Finance SA, oli esillä se, kumman säännöksen mukaisesti osakevaihdosta suoritettavaa varainsiirtoveroa arvioidaan. KHO teki päätöksellään 2006:32 asiasta ennakkoratkaisupyynnön EY:n tuomioistuimelle.

EYT katsoi, että pääomanhankintadirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a-alakohta on erityissäännös, joka koskee nimenomaan arvopapereiden luovutuksia ja että artiklan c-alakohta ei sovelleta arvopapereiden luovutuksiin. Näin ollen varainsiirtoveron periminen osakkeiden apporttisaannosta on sallittua.

Päätös merkitsee sitä, että EVL 52f §:n mukaisissa osakevaihdossa ja muissakin tilanteissa, joissa osakkeita sijoitetaan osakeyhtiöön sen osakkeita vastaan tai muuna pääoman sijoituksena, siirrettävistä osakkeista saadaan periä varainsiirtovero VsVL:n säännösten mukaisesti. Pääomanhankintadirektiivin 12 artiklan 1 kohdan b-alakohdassa on vastaavanlainen säännös kiinteistöjen osalta kuin a-alakohdassa on arvopapereiden osalta. Näin ollen direktiivi ei estä varainsiirtoveron perimistä myöskään kiinteistöjen apporttisaannoista.

Varainsiirtoveron periminen osakkeiden apporttisaannosta on sallittua.

Seppo Penttilä
Jarno Laaksonen

Yhteinen EU-tasoinen yritysverotus? CCCTB-hanke nousee otsikoihin vuonna 2008

Komissiossa aktiivisesti vuodesta 2004 vireillä olevan laajan EU-tasoisen konserniverotuksen harmonisointihankkeen, yhteisen konsolidoidun yritysveropohjan mallin eli CCCTB:n (Common Consolidated Corporate Tax Base), on määrä edetä direktiiviehdotukseen vuoden 2008 loppuun mennessä. Direktiivin hyväksyminen vaatisi kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisyyttä, joten tästä syystä on epätodennäköistä, että ehdotus ensi vaiheessa hyväksyttäisiin. Ei kuitenkaan ole poissuljettua, että hanketta ryhdytään viemään sen jälkeen eteenpäin siten, että mukana on vain osa jäsenvaltioista. Direktiiviehdotuksen toteutuessa vuoden 2008 aikana CCCTB nousee merkittävään rooliin kansainvälistä verotusta koskevassa keskustelussa.

Miksi CCCTB-hankkeeseen on ryhdytty?

Hankkeen taustalla on tavoite poistaa yritysverotuksen EU-tasoisen harmonisoinnin puutteesta johtuvat verotukselliset esteet, joita useassa jäsenvaltiossa liiketoimintaa harjoittava konserni usein kohtaa yhteismarkkinoiden olemassaolosta huolimatta. Rajat ylittävän liiketoiminnan verotuksellisia rajoitteita ilmenee, kun konserni joutuu toimimaan ympäristössä, jossa 27 jäsenvaltiota soveltaa omaa verolainsäädäntöään. Eräinä merkittävimmistä rajoitteista eurooppalaisen konsernin liiketoiminnalle voidaan pitää rajat ylittävän tappiontasausjärjestelmän puuttumista sekä konsernin sisäisten liiketoimien siirtohinnoittelusta johtuvaa kaksinkertaisen verotuksen riskiä ja korkeita kustannuksia.

Mikä CCCTB on?

Suunniteltu CCCTB-malli on kolmiportainen järjestelmä. Ensimmäisessä vaiheessa yksittäisen konserniyhtiön verotettava tulo laskettaisiin yhteisten EU-tasoisten sääntöjen mukaisesti.

Yhteisten tuloksenlaskentasäännösten mukaisesti muodostuneet yksittäisten konserniyhtiöiden tulokset konsolidoidaan toisessa vaiheessa konsernin yhteiseksi veropohjaksi. Tämä mahdollistaa järjestelmään kuuluvien yhtiöiden välillä rajat ylittävän tappiontasauksen ja pienentää siirtohinnoittelun merkitystä konsernin sisäisissä transaktioissa.

Konsolidoinnin jälkeen kolmannessa vaiheessa konsernitulos jaetaan jakomenettelyssä kaavamaisesti konserniyhtiöille eri jäsenvaltioihin verotettavaksi. Jakokaavaksi on esitetty kolmen tekijän jakokaavaa, jossa konserniyhtiöiden jako-osuus määräytyy työvoimakustannusten, varallisuuden ja myyntitulojen perusteella. Jakomenettelyn jälkeen jokainen jäsenvaltio verottaa alueellaan sijaitsevan konserniyhtiön jako-osuutta oman verokantansa mukaisesti. Järjestelmällä ei siis pyritä jäsenvaltioiden verokantojen harmonisointiin. Yhteisen konsolidoidun yritysveropohjan malli ja siihen sisältyvä jakokaava korvaavat yhtiöiden erillisverotuksen ja markkinaehtoperiaatteen mukaisen verotettavan tulon määräytymisen.

Merkittävänä rajoitteena eurooppalaisen konsernin liiketoiminnalle

voidaan pitää mm. rajat ylittävän tappiontasausjärjestelmän puuttumista.

Kolmen tekijän
jakokaavassa on
vielä useita puutteita
ja vaikeita
kysymyksiä.

Missä mennään tällä hetkellä?

Järjestelmän suunnittelu on jo pitkällä. Ratkaisematta on kuitenkin monia mallin soveltamiseen liittyviä käytännön ongelmia. Keskeneräisimpiä osa-alueita ovat järjestelmän hallinnollinen toteutus ja jakomenettely. Jakokaavaa voidaan pitää kriittisimpänä osa-alueena järjestelmän toteuttamisen kannalta.

Kaavamainen jakomenettely johtaa helposti epäoikeudenmukaisiin jakotuloksiin konsernien ja jäsenvaltioiden kannalta. Tämä on omiaan heikentämään sen käyttöä houkuttelevuutta jäsenvaltioille jaettavan verotettavan tulon allokointikeinona. Kolmen tekijän jakokaavassa on useita puutteita ja vaikeita kysymyksiä. Ongelmallisena voidaan pitää esimerkiksi EU:n jäsenvaltioiden välisiä palkkaeroja, joiden vuoksi työvoimakustannukset jakotekijänä vaikuttavat negatiivisesti uusien matalan palkkatason jäsenvaltioiden verotuloihin. Merkittävänä puutteena jakokaavassa voidaan pitää myös aineettomien oikeuksien huomiotta jättämistä, sillä immateriaalioikeudet muodostavat usein merkittävän osan monikansallisen konsernin varallisuudesta. Puutteena voidaan pitää myös sitä, ettei jakokaava suunnitellun kaltaisena huomioi konsernin sisäisiä toimintoeroja, eikä eri toimintojen toisistaan eroavia riskitekijöitä. Jakokaava ei huomioi myöskään toimialakohtaisia eroja tai se huomioi korkeintaan erityisalojen, kuten rahoitus- ja vakuutusalojen erityispiirteet.

CCCTB-hanke on ollut vireillä jo jonkin aikaa, mutta EU:n komissio on johdonmukaisesti pyrkinyt saamaan direktiiviehdotuksen valmiiksi vuoden 2008 aikana. Hankkeessa on vielä monia keskeneräisiä asioita ja koko hankkeen toteutuminen käytännössä on vielä epävarmaa. Mikäli hanke kuitenkin toteutuu vaikka siten, että mukana on vain osa EU:n jäsenvaltioista, se muuttaa nykyistä kansainvälisen verotuksen toimintaympäristöä hyvin merkittävällä tavalla.

Heidi Katajainen

Yhtiön varojen vähentymistä koskeva osakeyhtiölain muutos

Taustaa

Osakeyhtiölain 1.9.2006 voimaan tulleessa kokonaisuudistuksessa sisällytettiin osakeyhtiölakiin uudet määräykset yhtiön varojen vähentymisestä. Osakeyhtiölain (624/2006) varojen vähentymistä koskeva 20 luvun 23 §:n sisältämä sääntely korvasi edellisen osakeyhtiölain (734/1978) oman pääoman menettämistä koskevat säännökset.

Osakeyhtiölain 20 luvun 23 §:n säännökset eivät kuitenkaan ole kaikilta osin osoittautuneet käytännössä toimiviksi ja sen vuoksi kyseisen lainkohdan sisältöä päätettiin muuttaa. Ehdotetut muutokset osakeyhtiölain 20 luvun 23 §:n sääntelyyn ovat tulleet voimaan 31.12.2007. Ehdotukset muutoksiksi ja muutosten perustelut sisältyvät hallituksen esitykseen rajat ylittäviä pääomayhtiöiden sulautumisia ja jakautumisia koskevaksi yhteisö-lainsäädännöksi (HE 103/2007).

Yhtiökokouksen koollekutsumisvelvollisuus muuttuu

Ennen 31.12.2007 voimaan tullutta uudistusta on sekä yksityisen että julkisen osakeyhtiön hallitus ollut velvollinen laatimaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä kutsumaan yhtiökokouksen viipymättä koolle päättämään mahdollisista toimenpiteistä yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämiseksi tilanteissa, joissa yhtiön oma pääoma on ollut alle puolet osakepääomasta. Edellä mainituilla velvoitteilla on ensisijaisesti pyritty takaamaan yhtiön osakkeenomistajille tiedonsaanti yhtiön taloudellisesta asemasta.

Osakeyhtiön oman pääoman vähenemiseen perustuva velvollisuus yhtiökokouksen koolle kutsumiseen ei ole kaikissa tilanteissa ollut yksityisten osakeyhtiöiden kannalta tarkoituksenmukainen vaatimus, eikä mainitulla velvollisuudella ole useinkaan ollut olennaista merkitystä yksityisen osakeyhtiön osakkeenomistajan suojan kannalta. Yhtiökokouksen koollekutsumisvelvollisuus on esimerkiksi saattanut syntyä heti perustamisen yhteydessä perustettaessa osakeyhtiöitä 2 500 euron minimiosakepääomalla, kun perustamiskustannukset ovat vähentäneet yhtiön oman pääoman määrän alle puoleen osakepääomasta.

Uudistuksella velvollisuus tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen sekä yhtiökokouksen koolle kutsumiseen on rajoitettu koskemaan vain julkisia osakeyhtiöitä niissä tilanteissa, joissa julkisen osakeyhtiön oma pääoma on alle puolet osakepääomasta. Uudistuksen jälkeen osakeyhtiölain sääntely vastaa tältä osin edelleen myös pääomadiirektiivin (77/91/ETY) vaatimuksia.

Uuden lainkohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa on kuitenkin todettu, että yksityisissäkin osakeyhtiöissä voisi uudistuksen jälkeen olla velvollisuus yhtiökokouksen koolle kutsumiseen yhtiön oman pääoman vähentyessä. Koollekutsumisvelvollisuus voisi perustua yhtiön sisäiseen päätökseen tai poikkeustapauksissa hallituksen yleiseen huolellisuusvelvoitteeseen.

Osakeyhtiölain varojen vähentymistä koskevat säännökset eivät ole kaikilta osin osoittautuneet käytännössä toimiviksi ja sen vuoksi kyseisen lainkohdan sisältöä päätettiin muuttaa.

Oman pääoman negatiivisuuden arviointia koskevat muutokset

Sekä yksityisen että julkisen osakeyhtiön hallituksella säilyy velvollisuus osakepääoman menettämistä koskevan kaupparekisteri-ilmoituksen tekemiseen tilanteissa, joissa yhtiön oma pääoma on negatiivinen. Mainitun velvoitteen tarkoituksena on informoida yhtiön sidosryhmiä yhtiön taloudellisesta tilanteesta. Kaupparekisteri-ilmoituksen perusteella tietoa levittää yhtiön sidosryhmille tehokkaasti erilaisten luottotietojärjestelmien kautta.

Osakeyhtiölain oman pääoman menettämistä koskevaa 1.9.2006 voimaan tullutta sääntelyä on kuitenkin pidetty liian kaavamaisena ja ongelmallisena, kun yhtiön oman pääoman negatiivisuutta koskevissa arvioinneissa ja laskelmissa ei ole voitu ottaa huomioon yhtiön omaisuuden mahdollista kirjanpitoarvoa korkeampaa todellista arvoa. Sääntelyä päätettiin muuttaa siten, että oman pääoman mahdollista negatiivisuutta laskettaessa yhtiön omaan pääomaan voidaan tehdä laskennallisia lisäyksiä eli laskelmassa voidaan esimerkiksi nojautua yhtiön omaisuuden todennäköiseen luovutushintaan perustuvaan arvoon, joka voi olla omaisuuden kirjanpitoarvoa korkeampi.

Muutos on erityisen merkityksellinen esimerkiksi sellaisille yhtiöille, joilla on ollut pitkään taseen pysyvissä vastaavissa rakennuksia tai muita arvokohteita, joiden kirjanpidossa poistamaton hankintameno ei vastaa omaisuuden todellista arvoa. Yhtiön tosiasiallinen pääomatilanne voi näissä tilanteissa olla yhtiön taseen osoittamaa pääomatilannetta parempi. Omaisuuden todennäköiseen luovutushintaan perustuvat laskennalliset oman pääoman lisäykset voivat koskea yhtiön kaikkea omaisuutta.

Osakeyhtiölain 12 luvun mukainen pääomalaina luetaan myös jatkossa yhtiön omaksi pääomaksi arvioitaessa yhtiön oman pääoman negatiivisuutta ja yhtiön mahdollista velvollisuutta osakepääoman menettämistä koskevan kaupparekisteri-ilmoituksen tekemiseen.

Oman pääoman laskennalliset lisäykset ja edellytykset niiden tekemiselle

Osakeyhtiölain 20 luvun 23 §:n 2 momenttiin on otettu määräykset oman pääoman laskennallisista lisäyksistä oman pääoman negatiivisuutta laskettaessa. Oman pääoman laskennallisia lisäyksiä ja niiden edellytyksiä arvioitaessa lähtökohtana tulee aina olla, että yhtiön kirjanpidossa on noudatettu hyvää kirjanpitoa ja asianmukaisia arvostusperiaatteita.

Oman pääoman lisäyksenä voidaan ottaa huomioon yhtiön omaisuudesta tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus eli ns. poistoero sekä yhtiön mahdollisesti tekemät vapaaehtoiset varaukset. Oman pääoman lisäyksenä voidaan jäljempänä mainituin edellytyksin huomioida myös se arvo, jolla yhtiön omaisuuden todennäköinen luovutushinta ylittää sen kirjanpitoarvon. Omaisuuden todennäköiseen luovutushintaan perustuvilta laskennallisilta lisäyksiltä edellytetään, että omaisuuden todennäköinen luovutushinta on muutoin kuin tilapäisesti ja olennaisesti omaisuuden kirjanpitoarvoa korkeampi.

Oman pääoman lisäyksiä koskevissa laskelmissa on noudatettava erityistä varovaisuutta. Hallituksen esityksen mukaan erityisellä varovaisuudella tarkoitetaan mm. seuraavia asioita (ei tyhjentävä luettelo):

- 1) Poistoeroon, vapaaehtoiseen varaukseen tai muuhun oman pääoman laskennalliseen lisäykseen todennäköisesti sisältyvä verovelka on otettava vähennyksenä huomioon;
- 2) Arvostettaessa omaisuuden todennäköinen luovutushinta sen kirjanpitoarvoa olennaisesti korkeammaksi on arvostus perustettava ulkopuolisen asiantuntijan arvioon, jollei yhtiön hallitus muuten voi osoittaa sen perusteltavuutta;
- 3) Omaisuuden todennäköisestä luovutushinnasta on vähennettävä sen todennäköiset myyntikulut.

Esimerkiksi teollisuuskiinteistöjen osalta luovutushinta voi suuremmissa kaupungeissa olla helpommin selvitettävissä kiinteistövälittäjien hinta-arvioiden perusteella kuin pienemmillä paikkakunnilla, joissa kiinteistöjen vaihdanta saattaa olla vähäistä. Koneiden ja kaluston todennäköisen luovutushinnan perusteleminen voi olla vieläkin haasteellisempi tehtävä.

Oman pääoman lisäyksiä koskevat selvitykset toimintakertomuksessa tai liitetiedoissa

Oman pääoman lisäyksistä on annettava perusteltu selvitys toimintakertomuksessa tai osakeyhtiölain 8 luvun 5 §: 1 momentin perusteella tilinpäätöksen liitetietona. Selvitys tulee aina antaa tilikaudelta laadittavassa toimintakertomuksessa tai tilinpäätöksen liitetietona, jos tilinpäätöksen sisältämä tase osoittaa oman pääoman negatiiviseksi, mutta hallitus toteaa osakeyhtiölain 20 luvun 23 §:n 2 momentin perusteella, ettei sillä ole velvollisuutta tehdä osakepääoman menettämistä koskevaa kaupparekisteri-ilmoitusta. Perusteltu selvitys on annettava myös tilanteissa, joissa oman pääoman lisäyksiin vedotaan osakepääoman menettämistä koskevan kaupparekisterimerkinnän poistamiseksi.

Hallituksen esityksessä todetaan selvityselvöllisyyden ulottuvan myös tilanteisiin, joissa oman pääoman laskennallisiin lisäyksiin on nojaututtu tilikauden aikana, vaikka lisäyksiin ei olisikaan tarvetta enää tilinpäätöshetken tilanteen perusteella.

Oman pääoman lisäysten perusteluvollisuus korostuu erityisen varovaisuuden vaatimuksen johdosta erityisesti silloin, kun oman pääoman lisäys perustuu omaisuuden todennäköisen luovutushinnan arvostamiseen sen kirjanpitoarvoa korkeammaksi.

Tero Malmivaara

Arvonlisäverotus

Kiinteistöjen arvonlisäverotuksen muutos 1.1.2008

Vuoden 2008 alusta on tullut voimaan arvonlisäverolain muutos liittyen kiinteistöinvestointien eli kiinteistöjen uudisrakentamis- ja perusparannustyön perusteella tehtäviin vähennyksiin. Verohallitus on antanut joulukuussa 2007 uudistukseen liittyvää ohjeistusta.

Arvonlisäverolain muutos vaikuttaa kiinteistöinvestointeihin liittyvään arvonlisäverotukseen, kun kiinteistön vähennykseen oikeuttavassa käytössä tapahtuu muutoksia, kiinteistöinvestointien kohteena ollut kiinteistö luovutetaan tai kun keskeneräinen tai käyttöönnottamattoman kiinteistö luovutetaan. Muutos vaikuttaa merkittävästi myös kiinteistöinvestointiin liittyvien tositteiden säilytysvelvollisuuteen. Uudistusta on käsitelty yksityiskohtaisemmin aikaisemmissa Tax Bulletinin numeroissa ja internet-sivuillamme.

Verohallitus on antanut joulukuussa 2007 uudistukseen liittyen seuraavat ohjeistukset sekä päätöksen, jotka löytyvät internetistä osoitteesta www.vero.fi:

- Kiinteistöinvestointien arvonlisäverotus
- Arvonlisäverolain 33 a §:n mukainen oman käytön vero
- Verohallituksen päätös AVL 209 m §:ssä tarkoitetusta selvityksestä.

Vähennyksen tarkistukseen liittyvä laskenta voi perustua päivä- tai kuukausikohtaiseen käyttöön, tai vuoden lopun mukaiseen tilanteeseen.

Ohjeistuksessa on jaotellusti selostettu uudistuksen keskeiset kohdat. Ohjeistukseen liittyy myös useita esimerkkilaskelmia.

Kiinteistöinvestointiin liittyvän arvonlisäverovähennyksen tarkistuksen osalta ohjeistuksessa on todettu, että tarkistaminen voidaan laskea päivä- tai kuukausikohtaisen käytön perusteella. Kuukausikohtaisesti laskettaessa kiinteistön katsotaan olleen koko kuukauden siinä käytössä, missä se on ollut enimmän aikaa. Ohje mahdollistaa myös sen, että jos laskeminen päivä- tai kuukausikohtaisesti on hallinnollisesti työlästä, kiinteistön verollinen käyttö voidaan laskea tarkistusvuoden lopun mukaisen tilanteen mukaisesti. Ohjeen mukaan edellytyksenä on, ettei tämä johda "olennaisesti" virheelliseen lopputulokseen. Ohjeen mukaan kuhunkin investointiin valittua laskentamenettelyä tulee käyttää johdonmukaisesti.

Uudistuksen myötä kiinteistöinvestointiin liittyvä tarkistusaika on 10 vuotta. Ennen 1.1.2008 valmistuneissa kiinteistöinvestoinneissa tarkistusaika on kuitenkin 5 vuotta. Kiinteistöinvestointiin liittyvien laskujen, tositteiden yms. säilytysaika on 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, kun tarkistuskausi on alkanut eli kiinteistöinvestointi on valmistunut. Laki mahdollistaa sen, että yleisen 6 vuoden säilytysajan jälkeen laskut ja tositteet voidaan korvata selvityksellä, josta ilmenevät Verohallituksen määräämät tiedot. Verohallituksen antaman päätöksen mukaan selvityksen tulee sisältää mm.

- kiinteistöinvestointien valmistumisajankohta tai kiinteistön vastaanottoajankohta
- kiinteistöinvestointia koskeva hankintaan sisältyvä vero, sekä
- se osa kiinteistöinvestoinnin hankintaan sisältyvästä verosta, josta on voitu rakentamispalvelun valmistumisen tai kiinteistön vastaanottamisen yhteydessä tehdä vähennys.

Verohallituksen päätös velvoittaa säilyttämään myös kiinteistöinvestoinnin hankintaan sisältyvän veron määräytymiseen liittyvät urakkasopimukset, kauppakirjat ja muut vastaavat asiakirjat.

Tero Leskinen

Uusi arvonlisäverolaki Unkarissa

Unkarissa tuli 1.1.2008 voimaan uusi arvonlisäverolaki, joka sisältää mm. seuraavat muutokset:

Takautuva ALV-rekisteröinti

Uusi arvonlisäverolaki mahdollistaa takautuvan ALV-rekisteröinnin Unkarissa. Uudistus antaa mahdollisuuden myös vähentää liiketoiminnan aloittamisen jälkeen tehtyjen hankintojen ostohintaan sisältyviä arvonlisäveroja tietyin edellytyksin.

ALV-ryhmärekisteröinti

Aikaisemmin pääasiassa rahoitusalaa koskenut ryhmärekisteröinti laajenee koskemaan myös muita toimialoja. Ryhmään voi kuulua myös ulkomaalainen yhtiö, jolla on kiinteä toimipaikka Unkarissa. Sen sijaan pelkkä ALV-rekisteröinti ei oikeuta liittymään ALV-ryhmään. Yhtiö voi kuulua vain yhteen ryhmään.

Aikaisemmasta poiketen kaikkien Unkariin sijoittautuneiden konserni- tai osakkuusyhtiöiden ei ole pakko liittyä ALV-ryhmään, mutta niidenkin on annettava suostumuksensa ryhmän perustamiselle. Tämä johtuu siitä, että myös ryhmän ulkopuoliset yhtiöt ovat yhteisvastuussa ryhmän ALV-maksuista.

Veronmaksuvelvollisuuden syntyajankohta

Aikaisemmasta sääntelystä poiketen uusi laki sisältää vain kolme sääntöä, jotka määräävät veron suorittamisvelvollisuuden syntymisen ajankohdan.

Uuden yleissäännön mukaan veronmaksuvelvollisuus syntyy, kun liiketoimen kaikki keskeiset osat on suoritettu. Erityissäännöksen mukaan, jos liiketoimi voidaan jakaa osiin eikä estettä osasuoritukselle ole, veronmaksuvelvollisuus syntyy, kun liiketoimen osa on suoritettu. Jos osapuolet sopivat osamaksuista tai tietyistä maksukausista, maksun eräpäivä katsotaan myynnin ajankohdaksi.

Alennukset

Uusien säännösten mukaan ennakkomaksun käteisalennusta (sconto) ei tarvitse enää lukea mukaan veron perusteeseen.

Paljous- ja markkinointialennuksia ei myöskään lueta veron perusteeseen, jos osapuolet ovat sopineet alennuksen myöntämisestä ja alennusprosentista etukäteen. Lisäksi osapuolet voivat sopia siitä, että alennus maksetaan rahan sijasta tavaroilla ja palveluilla. Alennuksista on hyvä sopia kirjallisesti.

Rahoituspalvelut

Laki sisältää uuden, arvonlisäverodirektiivin sanamuotoon perustuvan, verottomien rahoituspalvelujen listan, joka korvaa aikaisemman tilastoluokitukseen perustuvan listan. Uuden listan mukaan esimerkiksi factoring muuttuu arvonlisäverolliseksi palveluksi.

Aikaisemmin saadut ennakkotiedot, viralliset ohjeet ym. tulkinnat voivat menettää sitovuutensa sääntömuutosten johdosta.

Vientitavaroihin liittyvät palvelut

Vientitavaroihin kohdistuvien työsuoritusten (toll manufacturing) myynti katsotaan Unkarin arvonlisäverotuksen ulkopuolelle jääväksi palveluksi, jos tavarat viedään EU:n ulkopuolelle 90 päivän määräajan kuluessa. Aikaisempien sääntöjen mukaan verottomuus edellytti, että vienti piti tehdä välittömästi työsuorituksen jälkeen. Uudet säännökset laajentavat verottoa myös niissä tilanteissa, joissa tavarat kuljetetaan toisiin EU-maihin.

Vähennysrajoitukset

Henkilöautojen vuokraan sisältyvän arvonlisäveron vähennysoikeutta rajoitetaan uudessa laissa. Osittainen vähennysoikeus ei enää ole mahdollinen, vaikka autoa käytettäisiin osittain liiketoiminnan tarkoituksiin.

Lasku ennakkomaksusta

Myyjän on annettava ennakkomaksusta lasku, jos ostaja on ALV-rekisteröity tai juridinen henkilö, joka ei ole ALV-velvollinen. Aikaisemmasta poiketen myyjän ei tarvitse antaa laskua muissa tilanteissa, ellei ennakkomaksun maksaja sitä pyydä.

Unkarin ALV:n ulkopuoliset myynnit

Unkarilaisen myyjän tulee antaa Unkarin lainsäädännön mukainen lasku, vaikka tavarat tai palvelut olisi myyty toisessa EU-maassa tai EU:n ulkopuolella.

Laskuja koskeva määräaika

Lasku on annettava 15 päivän kuluttua tavaroiden tai palvelujen myynnistä. Uusien sääntöjen mukaan osapuolet voivat kirjallisesti sopia yhteenvetolaskujen käyttämisestä.

Laskutuksen ulkoistaminen

Laskutuksen ulkoistaminen edellyttää kirjallista sopimusta osapuolten välillä, mikä tarkoittaa aikaisemman käytännön tiukentamista. Tämän lisäksi laskutusta koskeva valtuutus on annettava joko julkisena valtuutuksena tai kahden todistajan allekirjoittamalla asiakirjalla.

Vieraskieliset laskut

Ulkomaankieliset laskut on sallittu, mutta veroviranomaiset voivat vaatia virallisen käännöksen esittämistä. Arvonlisävero tulee ilmoittaa Unkarin forinteissa, vaikka lasku muutoin olisi tehty ulkomaan valuutassa.

Arvonlisäveron palautus

Arvonlisäveron palauttamista koskevat säännökset yksinkertaistuvat. Verovelvollisella on oikeus saada vähentämättä jäänyt arvonlisävero palautuksena, jos palautettavan veron määrä on verokaudelta 1 miljoonaa HUF (kuukauden verokausi), 250 000 HUF (neljännesvuoden verokausi) tai 50 000 HUF (kalenterivuoden verokausi). Aikaisemmin palautuksen raja oli huomattavasti korkeampi, 4 miljoonaa HUF.

Vaikutus yrityksille

Uudet säännökset merkitsevät monilta osin arvonlisäverotuksen raportoinnin yksinkertaistamista Unkarissa. Muutokset voivat vaatia myös muutoksia laskutusjärjestelmiin ja resurssien suunnitteluun.

Yritysten on otettava huomioon se, että aikaisemmin saadut ennakkotiedot, viralliset ohjeet ynnä muut tulkinnat voivat menettää sitovuutensa sääntömuutosten johdosta.

Muutoksia EU-lainsäädäntöön

Arvonlisäveropaketti

Ecofin-neuvosto pääsi 4.12.2007 kokouksessaan poliittiseen sopimukseen alv-paketista. Paketti sisältää muun muassa laajoja uudistuksia palvelujen myyntimaasäännöksiin. Muutokset tulevat pääosin voimaan 1.1.2010, mutta EU-yritysten kuluttajille myymien telepalvelujen ja muiden sähköisten palvelujen osalta muutokset tulevat voimaan vuoden 2015 alusta.

Alv-paketin sisältämien ja toisiinsa liittyvien muutosten tarkoituksena on uudistaa palvelujen myyntimaasäännökset, jotka määrittävät, minkä valtion arvonlisäverosäännöksiä sovelletaan myytyihin palveluihin, ja yksinkertaistaa kansainvälistä kauppaa koskevaa alv-sääntelyä. Uudistukset merkitsevät osalle yrityksiä perusteellisia muutoksia niitä koskeviin alv-säännöksiin ja raportointivelvollisuuksiin.

Paketin ehdotukset sisältävät uusia raportointivelvollisuuksia EU:n alueella palveluja myyville yrityksille sekä yksinkertaistavia menettelysäännöksiä, joiden tarkoituksena on helpottaa syntyneiden uusien ilmoitusvelvollisuuksien täyttämistä. Alv-paketissa ehdotettuja helpottavia menettelyjä ovat yhden yhteyspisteen järjestelmä, jonka tarkoituksena on yksinkertaistaa verojen raportointia ja tilittämistä maissa, joissa yritys käy kauppaa, mutta joihin se ei ole rekisteröitynyt, ja yksinkertaistettu palautusmenettely hankintoihin sisältyvän arvonlisäveron palauttamiseksi EU-maissa, joihin yritys ei ole rekisteröitynyt.

Uudistukset merkitsevät osalle yrityksiä perusteellisia muutoksia niitä koskeviin alv-säännöksiin ja raportointivelvollisuuksiin.

Keskeisimmät uudistukset

Arvonlisäveropaketti koostuu seuraavista neljästä keskeisestä elementistä:

Myyntimaasäännökset

Palvelun myyntimaan ja verotusvaltion määrittävät säännökset on kirjoitettu uudelleen siten, että palvelun myyntimaa on pääasiallisesti palvelun kulutusvaltio. Aikaisempaa useammat palvelut katsotaan myydyksi valtiossa, johon ostaja on rekisteröitynyt. Säännökset määrittävät kumpi, myyjä vai ostaja, on myynnistä verovelvollinen samoin kuin sen, miten vero tilitetään. Nykyisten immateriaalipalvelujen vastaava erityissäännös nousee yleissäännöksi ja käännetyn verovelvollisuuden soveltamisalue laajenee huomattavasti.

Myös tähän sääntöön on poikkeuksia. Poikkeukset koskevat mm. ravintolapalveluja, kuljetusvälineiden vuokrausta, kulttuuri- ja urheilupalveluja sekä tieteellisiä ja koulutuspalveluja, joiden verotusmaa määritellään kulutusmaata paremmin kuvaavan säännön mukaisesti (myyjän kiinteän toimipaikan sijaintimaa, palvelujen fyysinen suoritusmaa). Uudet säännökset eivät koske palvelujen myyntiä kuluttajille.

Sähköiset palvelut

EU:n alueelle sijoittautumattomia elinkeinonharjoittajia koskeva sähköisen kaupan erityisjärjestelmä (ns. one-stop-shop) ulotetaan koskemaan myös telepalveluja ja ohjelmien lähetysohjelmat sekä 1.1.2015 alkaen myös EU-maihin sijoittautuneita yrityksiä.

Nykyisin vain tavaramyyntejä koskeva VIES-järjestelmä (yhteenvetoilmoitukseen perustuva) ulotetaan koskemaan myös palvelujen myyntejä, joten velvollisuus antaa yhteenvetoilmoitus laajenisi koskemaan EU-palvelukauppaa.

Ilmoitusvelvollisuus

Uusien raportointivelvollisuuksien täyttäminen on erityisesti haastavaa yrityksille, joilla ei entuudestaan ole kokemusta EU:n sisäisten transaktioiden raportoinnista. Epäonnistuminen säännösten noudattamisessa voi johtaa veroseuraamuksiin.

Ulkomaalaispalautus

Arvonlisäveron nykyistä palautusmenettelyä tehostetaan. Uudistuksia ovat sähköinen asiointi, yksityiskohtainen aikataulu palautushakemusten jättämiselle ja oikeus korkoihin viivästyneistä palautuksista.

Uudistuksiin varautuminen yrityksissä

Seuraavassa on lista asioista, joihin yritysten tulee kiinnittää huomiota valmistautuessaan alv-paketin sisältämien ehdotusten voimaantuloon:

- muutosten kaupankäyntiin kohdistuvien vaikutusten tunnistaminen
- laskentatoimen järjestelmien ja prosessien konfigurointi vastaamaan uusia säännöksiä
- henkilökunnan koulutus
- alv-rekisteröityminen EU-jäsenvaltioihin
- jokaisessa rekisteröintivaltiossa riittävän tiedon kerääminen asiakkailta ja myyjiltä oikean arvonlisäverokäsittelyn varmistamiseksi.

Kiinnittämällä huomiota mainittuihin seikkoihin jo nyt yritys voi varmistua siitä, että sillä on riittävästi aikaa sopeuttaa järjestelmänsä uusiin säännöksiin ja välttää veroseuraamukset säännösten noudattamatta jättämisestä. Näin yrityksen toiminta häiriintyy mahdollisimman vähän säännösten tullessa voimaan.

Yllämainittujen keskeisten asioiden lisäksi muita yrityksissä pohdittavaksi tulevia asioita voivat olla

- käytännön vaikeudet määrittää ostajan sijaintivaltio, jos ostajalla on useita kiinteitä toimipaikkoja,
- riittävän tiedon kerääminen päätöksen tueksi niistä valtioista, joissa yritys on rekisteröitynyt,
- mahdollisesti tällä hetkellä verottomien rajat ylittävien hallinnointipalvelujen alv-käsittely, myös yrityksen sisällä.

Kaisa Tuominen
Henna Jovio

Muutoksia EU-lainsäädäntöön

Rahoitus- ja vakuutuspalvelut määritellään uudelleen arvonlisäverodirektiivissä

Vuonna 2008 alv-järjestelmän kehittämisen ehkä keskeisin haaste koskee rahoitus- ja vakuutuspalvelujen uudistusta. Komissio antoi 28.11.2007 direktiiviehdotuksen vakuutus- ja rahoituspalvelujen alv-käsittelystä sekä siihen liittyvästä neuvoston asetuksesta.

Ehdotusten taustalla on poikkeuksellisen laaja selvitys. Ehdotetut muutokset rakentuvat osaltaan PwC:n vuonna 2006 tekemään tutkimukseen, jossa selvitettiin vakuutus- ja rahoituspalvelujen arvonlisäverottomuudesta ja siitä seuraavasta ostojen alv-vähennyskelvottomuudesta aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia 25 EU-jäsenvaltiossa. Selvitystyön tuloksena todettiin mm. soveltamiskäytännön epäyhtenäisyys EU:n eri jäsenvaltioissa ja tästä aiheutuva oikeudellinen epävarmuus. PwC:n raportin mukaan yksi keino vähentää nykyisen järjestelmän haitallisia vaikutuksia rahoitus- ja vakuutussektorille on määritellä verottomat vakuutuspalvelut selkeästi. Lisäksi tulee varmistaa, että verottomuutta sovelletaan johdonmukaisesti ja yhtenäisesti EU:n eri jäsenvaltioissa.

Uudistus rakentuu kolmen päämuutoksen varaan:

1. Ehdotuksessa uudistetaan kuudenteen arvonlisäverodirektiiviin 1970-luvulla säädetyt verottomien vakuutus- ja rahoituspalvelujen määritelmät.
2. Vakuutus- ja rahoituspalvelujen myyjille annettaisiin oikeus valita vapaaehtoinen verovelvollisuus.
3. Kustannusten jako olisi arvonlisäverotonta tietyin edellytyksin, mikä antaisi mahdollisuuden esim. pooling-järjestelyjen verottomuuteen.

Direktiiviehdotukseen liittyvä ehdotus neuvoston asetukseksi sisältää varsin yksityiskohtaisen ja monipolvisen luettelon niistä palveluista, joita voidaan tai ei voida pitää verottomina rahoitus- tai vakuutuspalveluina. Luettelo ei kuitenkaan olisi tyhjentävä.

Muutosehdotuksen päämääränä on pakottaa jäsenvaltiot huolehtimaan siitä, että vakuutus- ja rahoitussektorin arvonlisäverotus olisi mahdollisimman yhtenäistä ja ennustettavaa EU:n alueella, myös Suomessa.

Kysymys on kuitenkin ehdotuksista. Kaikkien 27 jäsenvaltion on yksimielisesti hyväksyttävä säännökset ennen niiden voimaantuloa. Ehdotusten taustalla on kuitenkin pitkäaikainen valmistelutyö, joten EU:n piirissä vallitsee ainakin virallisesti luottamus uudistuksen toteutumiseen.

Uudistusten on tarkoitus toteutua vuoden 2009 loppuun mennessä. Vapaaehtoista verovelvollisuutta koskevat muutokset tehtäisiin kuitenkin vasta vuonna 2012.

Tarkoituksena on varmistaa, että verottomuutta sovelletaan johdonmukaisesti ja yhtenäisesti EU:n eri jäsenvaltioissa.

Kaisa Tuominen

Henkilöverotus

Työnantajan sosiaaliturva- maksujen maksuperusteeseen muutos 1.1.2008

Sairausvakuutuslaissa olevaa palkan määritelmää on muutettu siten, että palkkana pidetään ennakoperintälaissa tarkoitetun veronalaisen palkan sijasta ennakonpidätyksen alaista palkkaa. Työnantajan sosiaaliturvamaksuista annetun lain viittaus sairausvakuutuslain palkkakäsitteeseen korvattiin selkeyden vuoksi sairausvakuutuslain mukaisella palkan määrittelyllä. Näin ollen vuoden 2008 alusta alkaen työnantajan sosiaaliturvamaksu tulisi maksaa ennakonpidätyksen alaisen palkan perusteella.

Kuitenkaan kaikesta ennakonpidätyksen alaisesta palkasta ei tarvitse työnantajan sosiaaliturvamaksua edelleenkaan maksaa, koska työnantajan sosiaaliturvamaksun alaisena palkkana ei pidetä sairausvakuutuslain 11 luvun 2 §:n 4 momentissa mainittuja suorituksia. Lainkohdassa sisältyviin suorituksiin lisättiin vuoden 2008 alusta alkaen työtai virkasuhteeseen perustumattomat kokouspalkkiot ja hallintoelimen jäsenyydestä saadut palkkiot.

Vastoin hallituksen esittämää muutosta (HE 76/2007) työnantajan sosiaaliturvamaksu tulee kuitenkin edelleen maksaa toimitusjohtajan palkkiosta sekä avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön yhtiömiehen nostamasta palkasta, vaikka suorituksen saaja olisi YEL/MYEL-vakuutettu. Esitettyä lakimuutosta ei toteutettu, koska arvioiden mukaan muutos olisi aiheuttanut lähes 30 miljoonan euron vajeen budjetoituun työnantajan sairausvakuutusmaksun ja kansaneläkemaksun tuottoon.

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 4 §:ää muutettiin myös rajoitetusti verovelvollisten osalta. Vuoden 2008 alusta alkaen myös rajoitetusti verovelvolliselle maksetusta palkkatulosta työnantajan sosiaaliturvamaksun perusteena käytetään ulkomaille rajoitetusti verovelvolliselle maksettua palkkaa, jos henkilöllä ei ole työeläkelakien mukaista vakuutuspalkkaa.

Jarkko Kuusinen

Työnantajan
sosiaaliturvamaksu
tulee edelleen maksaa
toimitusjohtajan
palkkiosta sekä avoimen
yhtiön ja kommandiitti-
yhtiön yhtiömiehen
nostamasta palkasta.

Vakuutusmaksut

Henkilöverotuksen avainlukuja

Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut		2008 (%)	2007 (%)
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	I)	2,771	2,951
	II)	4,971	5,151
	III)	5,871	6,051
Työttömyysvakuutusmaksu		2,9	2,95*
TyEL-vakuutusmaksu (keskimäärin)		16,8	16,7
Ryhmähenkivakuutusmaksu (keskimäärin)		0,077	0,081
Tapaturmavakuutusmaksu		0,3-7,5	0,4-8,0

* 1 686.000 euroon saakka maksu on 0,7% palkoista (v.2007 840.940 euroon saakka 0,75% palkoista).
TyEL-vakuutetusta osaomistajasta maksettava työnantajan maksuosuus on aina 0,7% (0,75% vuonna 2007).

Työntekijän sosiaalivakuutusmaksut		2008 (%)	2007 (%)
Vakuutetun sairausvakuutusmaksu		1,91	2,03
Työeläkemaksu		4,1/5,2	4,3/5,4*
Työttömyysvakuutusmaksu		0,34	0,58**

*Alle 53-vuotiaiden maksu on 4,1% ja 53 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu on 5,2% palkasta.

**Osaomistajan maksu on 0,12% (0,21% vuonna 2007).

Kustannusten korvaukset

Verovapaat matkakustannusten korvaukset	2008 (euroa)	2007 (euroa)
Kotimaan kokopäiväraha (yli 10h)	32	31
Kotimaan osapäiväraha (yli 6h)	14	14
Ateriakorvaus	8	7,75
Auton kilometrikorvaus	0,44 /km	0,43 /km
Auton kilometrikorvauksen korotus	0,02 /km/hlö	0,02 /km/hlö
Käyttöetuauton kilometrikorvaus	0,12 /km	0,12 /km

Verotaulukko

Valtion tuloveroasteikko	2008 (euroa)	2007 (euroa)
Palkkatulo vuodessa (euroa)		
	Vero alarajan kohdalla	Vero alarajan ylittävästä tulosta, %
12 600-20 800	8	8,5
20 800-34 000	705	19,0
34 000-62 000	3 213	23,5
62 000-	9 793	31,5

Kuntien tuloveroprosentteja 2008

Kunta	Kunnan tulovero%	Ev.lut. seurakunnan tulovero%
Helsinki	17,50	1,00
Espoo	17,50	1,00
Vantaa	18,50	1,00
Kauniainen	16,00	1,00
Tampere	18,00	1,25
Turku	18,00	1,00
Oulu	18,00	1,25

Korot

Verotuksessa sovellettavat korot

Viivekorko/ veronlisäys	11,5 %
Jäännösveron korko/ palautuskorko	2,5 %
Jäännösveron korko (10.000 euroa ylittävältä osalta)	6,5 %

Peruskorko

1.1.-30.6.2007	3,75 %
1.7.-31.12.2007	4,25 %
1.1.-30.6.2008	4,75 %

Peruskorkoa käytetään mm. työsuhdelainojen korkoa määritettäessä.

Valuuttakurssit

Keskeisten valuuttojen keskipurssi 2007

Euro valuuttana	Vuoden keskipurssi
USA – dollari	1,3705
Kanada – dollari	1,4678
Japani – jeni	161,25
Iso-Britannia – punta	0,68434
Ruotsi – kruunu	9,2501
Tanska – kruunu	7,4506
Sveitsi – frangi	1,6427
Norja – kruunu	8,0165
Viro – kruunu	15,6466

Jarkko Kuusinen

Ura vero-osastolla

Henkilökuvassa Ilona Paakkala

PwC Suomen välilliseen verotukseen erikoistuneessa ryhmässä työskentelevä Ilona Paakkala päätyi opiskelemaan oikeustiedettä tutkinnon laaja-alaisuuden ja yleispätevyyden vuoksi. Turussa suoritettujen syventävien opintojen aiheena oli yhtiöoikeus, mutta varsinaisesti vero-oikeuden pariin Ilona päätyi sattumalta sopivan työpaikan osuttua kohdalle.

Edellisessä työpaikassaan Intrum Justitiassa työ oli samantyyppistä kuin nyt PwC:lläkin, asiakkaatkin olivat pitkälti samoja. Nykyisessä työssä tarvitaan kuitenkin kokonaisvaltaisempaa alv-sektorin tuntemusta, ja lisäksi ovat tulleet mukaan tulliasiat ja valmisteverotus.

Kansainvälisyyden kiemurat kiinnostavat

”Vuoden 2008 aikana EU-tasolta on odotettavissa uusia haastavia alv-säännöksiä. Teemme asiakkaillemme tällä hetkellä paljon Venäjää koskevia selvityksiä ja myös Kiina on erittäin ajankohtainen. Asiakkaiden toiminnan kansainvälistyminen laajentaa myös asiantuntijan osaamista”, Ilona kertoo.

Lapsuuden haave
prinsessana olosta hiipui
koulun alettua ja
Ilonasta tuli juristi
– sukunsa ainoa muuten.
Lainopillisia neuvoja
häneltä ei kuitenkaan
käydä kyselemässä!

Puutöitä ja paritanssia

Vähäisen vapaa-aikansa Ilona käyttää muun muassa liikuntaan ja käsitöihin. Nuorempana hän harrasti hiihtoa ja juoksua kilpailumielessä. Nämä lajit ovat edelleen mieluisimmat.

Käsityöt ovat niinkään lähellä sydäntä. Tällä hetkellä on alkamassa puutyökurssi.

”Koti on täynnä keskeneräisiä käsitöitä. Viime joulukuusi oli poikkeuksellinen siinä mielessä, etten lahjoittanut sukulaisille tai ystäville yhtään omaa tekelettäni!”

Ilonan ja hänen miehensä kipinä paritanssiin syttyi jo ennen Tanssii tähtien kanssa -ohjelmaa. He ovat jo useamman vuoden ajan käyneet ohjatuilla tunneilla aina kun aikataulut ovat antaneet myöden.

”Lisäksi omakotitalomme pitää meidän molemmat toimeliaana; koskaan ei tule hetkeä ettei olisi mitään tekemistä”, Ilona toteaa.

Sini Kaukonen